

Samenvoeging Stichting Dorpshuis Schipborg en Vereniging Dorpsbelangen Schipborg

Aanleiding

Enige jaren geleden heeft de gemeente Aa en Hunze besloten alle in hun bezit zijnde dorpshuizen terug te geven aan de dorpsgemeenschappen. Met de eigendomsoverdracht van het dorpshuis aan in eerste instantie de Stichting Dorpshuis Schipborg zal dit beleid binnen Schipborg afgerond worden.

Voorafgaande aan de eigendomsoverdracht heeft het dorpshuis onder leiding van het bestuur van de Stichting Dorpshuis Schipborg inmiddels een, door de gemeente Aa en Hunze grotendeels gefinancierde, renovatie ondergaan. Bij deze renovatie is nauw samengewerkt met onder meer de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg.

Voor een duurzame exploitatie van het gerenoveerde dorpshuis overwegen de Stichting Dorpshuis Schipborg en de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg de beide organisaties samen te voegen tot één organisatie met één bestuur. Dit voornemen is aan de orde geweest tijdens de algemene ledenvergadering van 14 maart 2019 en tijdens de extra algemene ledenvergadering van 19 december 2019. Op de algemene ledenvergadering voorjaar 2020 zal duidelijk moeten worden hoe een dergelijke organisatie er uit kan komen te zien. Belangrijk punt daarbij is het behoud van de flexibele besluitvorming van de stichting binnen de door de leden bepaalde besluitstructuur van een vereniging.

Verschillen stichting en vereniging

Zowel een stichting als een vereniging zijn rechtspersonen. Zij hebben volledige rechtsbevoegdheid en zijn zelfstandig drager van rechten en verplichtingen. Wordt een stichting of vereniging failliet verklaard, het einde van de stichting of de vereniging dus, dan gaat in principe alleen de rechtspersoon failliet, niet de bestuurders of de verenigingsleden.

Wel kunnen, in geval van wanbestuur, bestuurders bij een faillissement persoonlijk financieel aansprakelijk gesteld worden, bijvoorbeeld bij:

- het aangaan van financiële verplichtingen waarvan volstrekt duidelijk is dat deze niet kunnen worden nagekomen;
- het niet houden van vergaderingen of het niet opmaken van notulen van vergaderingen;
- het niet opmaken van jaarstukken;
- het zich onvoldoende vergewissen van de kredietwaardigheid van contractpartners.

Bij het samenvoegen van de Stichting Dorpshuis Schipborg met de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg zou een faillissement dus het einde van de dorpsvereniging betekenen. De eigendom van het dorpshuis gaat dan weer terug naar de gemeente Aa en Hunze.

Een stichting heeft slechts één bestuursorgaan, het stichtingsbestuur. Dit bestuur bestuurt de stichting en vertegenwoordigt de stichting in rechten. Het bestuur van de stichting wijst zelf uit zijn midden een voorzitter, secretaris en penningmeester aan. De wet staat niet toe dat een stichting leden heeft. Ook heeft een stichting geen toezichhoudend orgaan. Het bestuur is dus binnen de wet geen enkele rekening en verantwoording aan anderen schuldig.

In een vereniging vormen alle leden tezamen de algemene vergadering, die verantwoordelijk is voor

alle besluiten binnen de vereniging. De algemene vergadering benoemt een bestuur van de vereniging, dat zelf uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester kiest. Het bestuur is belast met het besturen van de vereniging en vertegenwoordigt deze in rechten. Het bestuur kan, binnen de door de algemene ledenvergadering goedgekeurde begroting, min of meer zijn gang gaan, maar blijft voor zijn beleid altijd rekening en verantwoording schuldig aan de algemene ledenvergadering.

Het belangrijkste verschil tussen een stichting en een vereniging is dus de volstreekte onafhankelijkheid van een stichtingsbestuur, tegenover de volstreekte afhankelijkheid van een verenigingsbestuur van de algemene ledenvergadering.

Waar een stichtingsbestuur de zaken zelf en voor eigen verantwoordelijkheid regelt, verschuift die verantwoordelijkheid bij een vereniging, na decharge van het bestuur voor het gevoerde beleid, geheel naar de algemene ledenvergadering.

Exploitatie van het dorpshuis

Het binnenkort aan de Stichting Dorpshuis over te dragen dorpshuis is inmiddels in een bouwkundige staat en inrichting gebracht, die volledig past bij de eisen van huidige en mogelijk nieuwe gebruikers. De exploitatie zal gericht zijn op een duurzame maatschappelijke rol in onze dorpsgemeenschap, inclusief een structurele bijdrage aan het behoud en de versterking van de binding tussen de bewoners van Schipborg.

Exploitatie van het dorpshuis zou inhouden dat de Stichting Dorpshuis Schipborg als ondernemer, samen met gebruikers en bewoners, moet zorgen voor een duurzaam evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. Anders dan voor verenigingen, waar de inkomsten grotendeels gekoppeld zijn aan de door de algemene ledenvergadering goedgekeurde contributie, zou de Stichting Dorpshuis Schipborg zijn inkomsten moeten verwerven als commercieel ondernemer.

Ondernemen betekent risico's nemen. Het is duidelijk dat de daarvoor noodzakelijke flexibele besluitvorming binnen een stichting beter op zijn plaats is dan binnen een vereniging. De onafhankelijke bestuursleden daarvan zullen het, ook bij risicovolle besluiten, betrekkelijk gemakkelijk eens kunnen worden. De succesvolle afronding van het renovatietraject van het dorpshuis laat zien hoe effectief dat kan werken. Exploitatie van het dorpshuis van Schipborg lijkt daarom voorshands bij het bestuur van de Stichting Dorpshuis Schipborg in uitstekende handen.

Voor een vereniging met een groot aantal leden lijkt flexibiliteit een veel moeilijker probleem. Hoe meer mensen bij risicovolle besluiten betrokken worden, hoe moeilijker de besluitvorming zal worden! Ook een betrekkelijk lage opkomst bij algemene ledenvergaderingen van verenigingen vormt een probleem. Het is niet goed wanneer een klein deel van de leden voor alle leden van de vereniging bindende risicovolle besluiten nemen, die zelfs het voortbestaan van onze dorpsvereniging in gevaar kunnen brengen. Dat zou het vertrouwen van de niet aanwezige leden in het besturen van de dorpsvereniging ernstig aantasten.

Een juridische samengaan van de Stichting Dorpshuis Schipborg met de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg lijkt, gezien de principiële verschillen tussen stichtingen en verenigingen, niet eenvoudig. Tussenvormen zoals een coöperatie lijken weinig toepasselijk. Een keuze voor één van beiden structuren, samenvoegen tot één gezamenlijke vereniging met één gezamenlijk bestuur lijkt het meest voor de hand te liggen.

Dat neemt niet weg dat alleen al in de sfeer van nadere samenwerking wel degelijk het één en ander mogelijk is. Meedenken vanuit de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg bij de beleidsvorming van de Stichting Dorpshuis Schipborg, zoals gezamenlijk overleg van de besturen van stichting en vereniging, of geheel samenvoegen van deze besturen, zijn dan mogelijkheden. Het geheel uiteraard gebaseerd op het binnen Schipborg grote draagvlak bij de meeste dorpsbewoners voor het behoud van een dorpshuis als huis voor de hele dorpsgemeenschap.

Samenwerking Stichting en Vereniging

Samenwerking met de Stichting Dorpshuis Schipborg heeft in het verleden al inhoud gekregen door in het stichtingsbestuur op persoonlijke titel bestuursleden op te nemen van de Tennisvereniging Schipborg en van de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg. Op deze wijze zijn de besturen van deze verenigingen altijd goed op de hoogte van wat er bij het dorpshuis gaande is.

Via deze weg wordt ook het betrekken van leden van deze verenigingen bij het reilen en zeilen van het dorpshuis makkelijker. De afwezigheid van een formele binding met de dorpsbewoners is bij de stichting nu eenmaal een groot nadeel.

In afwachting van de uitwerking van een mogelijke samenvoeging van de Stichting Dorpshuis Schipborg en de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg, zou alvast gezocht kunnen worden naar een verdere uitbreiding van de al bestaande samenwerking in de richting van het bieden van financiële zekerheden.

De financiële ervaringen met het dorpshuis van de afgelopen tientallen jaren laten een wat moeizaam beeld zien. Bij de exploitatie gaat het weliswaar niet om echt grote problemen, maar makkelijk is het niet. Het is niet echt te verwachten dat het voor wat betreft de exploitatie van ons gerenoveerde dorpshuis wezenlijk anders zal gaan. De Schipborger dorpsgemeenschap raakt weliswaar zijn dorpshuis niet graag kwijt, maar veel nieuwe initiatieven om met eigen activiteiten aan een gezondere exploitatie van het dorpshuis bij te dragen zijn nauwelijks te verwachten. De steeds verdergaande individualisering van onze maatschappij geeft daar, ook op het niveau van ons dorp, maar weinig hoop op.

Een wellicht makkelijk inpasbare vorm van samenwerking zou kunnen zijn het op vrijwillige basis door de leden van de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg jaarlijks verschaffen van een financiële bijdrage. Dit dan als tegenhanger voor de voor dorpsbewoners al geldende halvering van de tarieven voor het huren van het dorpshuis. Te denken is dan aan een bijdrage van 'Vrienden van het Dorpshuis Schipborg', op eenzelfde basis als een soortgelijke bijdrage aan de AED. Met een extra bedrag van nog eens € 5,- boven de verenigingscontributie zou dan ook voor het dorpshuis een afzonderlijk weerstandsfonds kunnen worden opgebouwd. Vanuit dit fonds kan dan een, op de algemene ledenvergadering jaarlijks vast te stellen, financiële bijdrage aan de exploitatie van het dorpshuis worden geboden. Met een dergelijke bijdrage zouden alle bewoners van Schipborg die het dorpshuis een goed hart toedragen, hun betrokkenheid bij het voortbestaan van ons dorpshuis op eenvoudige wijze inhoud kunnen geven. Eén en ander uiteraard passend binnen de voor de voorgenomen samenvoeging van de Stichting Dorpshuis Schipborg en de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg overeen te komen organisatiestructuur.

Schipborg, 24 december 2019

Paul Hagel

